

Uchwała Nr 209/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 2 czerwca 2020 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Wisznice

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały Nr XVI/104/2020 Rady Gminy Wisznice z dnia 12 maja 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w części dotyczącej:

1) § 1 ust. 3 uchwały, załącznika nr 1 określającego wzór deklaracji, wiersz w nagłówku Termin składania oraz pouczenia pod wzorem deklaracji, w zakresie wyrazów: „lub powstania na danej nieruchomości niezamieszkałej odpadów komunalnych”,

2) załącznika nr 1 określającego wzór deklaracji, pozycja:

„E. Oświadczenie o sposobie gromadzenia odpadów komunalnych

Oświadczam, że na terenie nieruchomości wskazanej w części D, odpady komunalne będą zbierane i odbierane w sposób selektywny (*zaznaczyć właściwą pozycję*) 29. nie / tak”,

z powodu naruszenia w art. 6n ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Uchwała Rady Gminy Wisznice, o której mowa w sentencji, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 18 maja 2020 r. W wyniku jej zbadania w trybie nadzoru Kolegium podjęło uchwałę Nr 196/2020 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części tej uchwały.

Badaną uchwałą Rada Gminy określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały. W § 1 ust. 3 uchwały Rada postanowiła: „Deklarację składa się w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości niezamieszkałej odpadów komunalnych”. Zwrot „lub powstania na danej nieruchomości niezamieszkałej odpadów komunalnych” został powtórzony również w nagłówku wzoru deklaracji w wierszu „Termin składania” oraz w pouczeniu znajdującym się pod wzorem deklaracji.

Postanowienia art. 6m ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.) stanowią, że okolicznością zobowiązującą właścicieli nieruchomości do złożenia deklaracji o wysokości opłaty jest dzień zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstanie na danej nieruchomości odpadów komunalnych. W przypadku właścicieli nieruchomości zamieszkałych, fakt powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych nie stanowi przesłanki do powstania obowiązku zapłaty ani do składania deklaracji, gdyż obowiązek złożenia deklaracji i ponoszenia opłaty uzależniony jest od okoliczności zamieszkania na danej nieruchomości (art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy). Powstanie odpadów komunalnych natomiast jest przesłanką do złożenia deklaracji, ale tylko w sytuacji gdy rada postanowi w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego - na mocy art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. W przypadku gminy Wisznice nieruchomości niezamieszkałe nie zostały objęte systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, wobec czego Rada nie jest uprawniona do regulowania kwestii składania deklaracji dotyczących nieruchomości niezamieszkałych. Mając na uwadze powyższe regulacje Rada wykroczyła poza zakres delegacji ustawowej, określonej w art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie. Zgodnie z jego treścią organ stanowiący, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami oraz ułatwienia składania deklaracji, określa w drodze uchwały, wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych, a także pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji.

Za niezgodną z prawem Kolegium uznało również część E załącznika nr 1 określającego wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dotyczącą złożenia następującego oświadczenia:

„E. Oświadczenie o sposobie gromadzenia odpadów komunalnych.

Oświadczam, że na terenie nieruchomości wskazanej w części D, odpady komunalne będą zbierane i odbierane w sposób selektywny (*zaznaczyć właściwą pozycję*) 29. nie / tak”,
Zobowiązanie właścicieli nieruchomości do złożenia oświadczenia wskazującego na pozostawienie swobody w zakresie dokonywania bądź niedokonywania zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w ocenie Kolegium nie ma podstaw w aktualnie obowiązujących przepisach. Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1579), która (w tym zakresie) weszła w życie 6 września 2019 r., właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych, zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz sposobem określonym w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw środowiska. Przytoczony przepis przesądza o obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny. Rada Gminy dając możliwość wyboru

właścicielom nieruchomości sposobu zbierania odpadów poprzez stosowne oświadczenie w deklaracji wykroczyła – w świetle tego przepisu - poza uprawnienie delegacyjne określone w art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.). Dodatkowo należy wskazać, że określenie przez radę stawek opłaty podwyższonych, mających zastosowanie w przypadku gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny, nie oznacza prawnej możliwości wyboru sposobu zbierania odpadów. Wójt, burmistrz, prezydent stosuje stawki podwyższone jedynie w sytuacji gdy właściciel nieruchomości nie dopełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 6ka ust. 3 ww. ustawy).

Rada Gminy Wisznice nie zweryfikowała – we własnym zakresie – wskazanych jej uchybień. Wobec powyższego Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte we wszczęciu postępowania, orzekło jak w sentencji.

Na tę uchwałę przysługuje Radzie Gminy Wisznice prawo wniesienia skargi – za pośrednictwem Kolegium RIO w Lublinie – do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Wisznice
2. Wójt Gminy Wisznice